

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 12. februarija 1897.

List 6.

Dr. Anton-u Mahnič-u,
milostlj, in preč. msg. in novoposvečenemu
krškemu škofu!

„Pozdravljen bodi, dični naš vladika,
Pozdravljen še na teh primorskih tleh!“
Srčno zdaj verna množica Ti vsklika,
Ki ni ostavila Te v burnih dneh.
„Pozdravljen bodi, hrabri naš boritelj!“
V zvestobi verni kličemo Ti vsi,
Ki v šumnih si nam časih bil voditelj,
Ki bil učitelj si nam dolge dni.
V viharni dobi si vsklil med nami,
Kot zvezda v temni noči zamigljá.
Ko med oblaki sivimi se vzdrami
In žarnim se nam svitom nasmehljá. —
Naval se mnog zglasil je v kvar domovja,
In mnog se v nas zaganjal je vihar,
Kot na besnečem morju se vodovja
Ob čoln zaganja siloviti vdar.
Premnog zagrabil vže orožje kletó
Z rokó je smelo vsemu rodu v strah,
Da bi boril se zoper vero sveto,
Da strl bi vere krasno stavbo v — prah.
Kar čislal še visoko ded je slavni —
Ki s strahom ni zaman v bodočnost zrl —
Kar sveto v dobi še bilo nedavni,
Sovrag z mahljajem ednim rad bi strl.
Svetova dva sta v skupen boj drvila,
Ko v šumno si življenje stopil vnet:
Resnica s kruto se je z moto bila,
Z resnico zmota bila boj je klet.
In Ti? Mar gledal si z očesom mirnim,
Kako divja krog Tebe boj grozan?
Mar samcat zrl protivnikom preširnim
V obličje le od strani si — miran?
Nikdar! Srčno si v bran se jim postavil,
V viharen z njimi si zagnal se boj,
Da Krista sveto vero bi proslavil,
Da rešil zmote verni rod bi svoj.
Junak pogumen si za nas boril se,
Za nas zastavil spretno si peró,
Napadom ljutim nisi upognil se,

Pač le srčneje dvigal si glavó.
Bogat Ti duh nebó je poklonilo,
Kot ni med nami drugi mu jednak,
Pred tujo se ni ta poklanjal silo,
Kot vkloni druge vže naval lehák.
**Strmel je svet, ko mu glasove Tvoje
Na dom je „Rimski Katolik“ privel,**
In mnog poklonil Ti srce je svoje,
In mnog Te zopet ni umeti htel.
A srčnosti ni ta pojav Ti zmajal —
Zase ne pridobi si vseh noben —
Tesnej le svoje vernike si spajal
In bil branitelj jim nad vse ognjen.
In ljudstvo to, ki iz srca Te ljubi,
Ki zvesto spremljalo Te je doslej,
O rani toži Tvoji zdaj izgubi —
V slovo oklepa se Te še srčneje
Saj vsklil med nami si, med nami trdil
Za versko se prosveto kot junak.
Da slednji se je učenosti čudil,
Ki si jo nudil — znanosti prvak!
In zdaj, ko Te pred svetom z večjo slavo
Ovenčal dobri Bog za trud je Tvoj.
Zdaj greš odtod, čez morsko tja planjavo
V obmorski se odtegneš grad nam svoj.
Ti greš odtod — ah, da se vže odstraniš!
A stoj! Zaman bi slednji vzdih nam bil —
Pač srečen narod, ki se v njem nastaniš,
Pač srečno ljudstvo, ki med njim boš žil!
Tedaj pa pojdi, če vže ni drugače,
Naj sprejme rod pomorskih Te krajin,
A verni narod, ki za tabo plače,
Krasán Ti v veke hranil bo spomin!
Kar del izumil Tvoj bo duh prejasni,
Dobrotno blagoslovi jih nebó,
Po burnih dneh naj zopet dnovi krasni
V nadaljno Ti življenje zasijó!
Srčno, kot nisi prej se plašil boja,
Poslanstvo sveto svoje nadaljuj,
In bolj kot v prejšnjih dnovih slava Tvoja
V proslavo našega rodu zasluj!

Pastirski list avstrijskih škofov

vernikom svojih škofij mir, pozdrav in blagoslov v Jezusu Kristusu, Gospodu našem!

Državni zbor je po svojem šestletnem delovanju razpuščen, in že smo pred novimi volitvami, ki se bodo vršile čez nekaj tednov. Zopet bodo oddali avstrijski narodi svoj glas, da označijo može, katerim hočejo zaupati svoje zastopstvo v najvažnejšem zboru, ki bo pomagal odločevati o sreči ali nesreči naše države.

Bližajoče se volitve pa so še posebnega pomena zaradi tega, ker se jih bodo udeležili tudi tisti ljudski sloji, ki doslej še niso imeli volilne pravice. Velika važnost volitev nalaga nam, vašim višjim pastirjem, vestno dolžnost, da se zopet obračamo do vas z nekaterimi višjepastirskimi opomini, vas podučimo o volilni dolžnosti ter spodbudimo, da jo spolnujete.

Državni zbor je postavni zastop narodov. Ž njim deli vladar pravico, dajati postave. Brez pri-trjenja državnega zbora se ne izda nobena nova državna postava: brez njegovega odobrenja ne more vlada pobirati nikakih novih davkov, ne more napravljati nikakih novih izdatkov. Sreča celega ljudstva, trezni in pametni napredek v postavodaji, odprava skelečih napak, mirni razvoj verskega, narodnega in socialnega življenja narodov, vse to je odvisno od mišljenja in delovanja državnega zbora. Že to kaže dovolj, kako važno je, da storč volilci svojo dolžnost ter dobro volijo. Vsak vestni volilec mora imeti pred očmi stanje in potrebe ljudstva, nadloge, ki ga tlačijo, nevarnosti, ki mu žugajo, in potemtakem mora voliti može, ki imajo voljo in zmožnost, da pospešujejo blaginjo narodovo na vse strani.

Že to domoljubno razmišljanje bi nas popolnoma opravičevalo, ako bi vas mi, vaši višji pastirji, podpirali s svojim svetom, da prav izvršujete to svojo državljansko pravico. Toda še drug vzrok je, ki nam naravnost nalaga dolžnost, da vam pojasnimo vašo volilno dolžnost.

Ljudski zastopniki v državnem zboru namreč ne uplivajo samo na državno in državljansko življenje, ampak tudi na versko, cerkveno življenje. Sedanja ustava prisoja namreč državnemu zboru pravico, da se posvetuje in odločuje o vsem širnem polju odgoje in poduka, prisoja mu celo pravico, da določa razmerje med cerkvijo in državo, ter urejuje zunanje cerkvene razmere. Ali pa more biti pastirjem sv. cerkve vse eno, se li obravnavajo ta vprašanja temeljito in stvarno, v cerkvenem duhu, ali pa nasproti s predsodki prezirljivo, ali pa celo sovražno? Ali nas ne uči skušnja, da so se v teh zadevah prejšnje čase storile osodepolne napake, vsled katerih ne trpi le cerkev, ampak tudi državni red?

Največjega pomena je torej, komu izročite tako velevažen posel, kakor je posel državnega poslanstva: od njega bodo tudi odvisne vaše najsvetejše zadeve. Zato si ne moremo kaj, da bi se ne obrnili po svoji dolžnosti na vas z očetovskimi opomini, da se poslužujete svoje volilne pravice tako, da bo v prid in blagoslov vsem vašim koristim.

Že ob zadnjem splošnem avstrijskem katoliškem shodu smo javno izrekli, kateri oziri morajo voditi delovanje katoličanov v državnem zastopu, in v zastopih kraljevin in deželâ. Ne bode odveč, da vam ta navodila še enkrat ponovimo.

Podlaga sreče narodov je vera; versko življenje pa goji sv. cerkev. V sv. cerkvi je shranil božji Zveličar zaklade svojega nauka in svoje milosti, da je deli narodom cele zemlje v zveličanje. Te vzvišane naloge torej sv. cerkev ni prejela od nobene posvetne oblasti, ampak od svojega ustanovitelja, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa; zato tudi ne more trpeti, da bi jo pri tej nalogi ovirala kaka posvetna oblast; zahtevati mora, da jo more popolnoma prosto izvrševati. Vaši višji pastirji so se pa že opetovano pritoževali, da cerkev v Avstriji te prostosti nima, da marveč državno zakonodajstvo globoko posega v cerkveno področje, da se v marsičem ne morejo prosto razvijati v cerkvi delujoče sile, ter da je delovanje cerkve in njenih služabnikov pod težkim jerobstvom.

Sicer radi priznavamo, da se je zadnja leta pač marsikaj zboljšalo: vlada in zbornica so obravnavale pravične zahteve in pritožbe cerkve vidno z večjo dobrohotnostjo, kot prej. Toda olajšave, ki so vsled tega nastale, so vendar le bolj postranskega pomena, zakoni pa, ki kratijo cerkveno prostost, so še v veljavi, kakor so bili poprej. Pa, kako lahko se z novega vzbude stare strankarske strasti, da prično sovražno izvajati one postave, ter tako stare sponje trje napno in cerkev v nove uklenejo. Vprašajte sedaj same sebe: Ali bi možje, ki sami ne verujejo resnic sv. vere, in sami ne čislajo njenih najsvetejših in najčastitljivših naprav, ali bi zastopali taki možje vaše verske koristi v državnem zboru tako, kakor morate vi sami želeti in pričakovati? Ako morate pa na to vprašanje odgovoriti z „ne“, tedaj nikar ne volite takih mož. Ne volite torej nikogar, kdor hoče izpodriniti in izključiti iz javnega življenja in državnih naprav nikogar, kdor hoče napraviti cerkev državi za služabnico, ampak volite može, ki čutijo v lastnem srcu, kolike vrednosti je vera za človeka, ki so prepričani, kolikega pomena je blagonosno delovanje sv. cerkve za človeško življenje, može, kateri po tem prepričanju tudi živé.

Ako pa že sploh ni zadosti zagotovljeno, da se prosto in brez ovir goji sv. vera, velja to še prav posebno o enem polju, o šolskem polju. Šolsko postavodajstvo in njegovo izvrševanje, kakor se je jelo spočetka razvijati, nikakor ne daje poročstva za versko vzgojo vaših otrok, ne v ljudski šoli, ne v srednjih in visokih šolah. Najhujše pri teh postavah pa je, da more v njihovem smislu poduk v po-
vetnih predmetih naravnost nasprotovati poduku v krščanskem nauku, in zato podirati, kar je sezidal učitelj veronauka. Osodepolna napaka naše sedanje uredbe je, da šoli ni vera podlaga, na kateri bi zvrševala vse svoje vzgojevalno delovanje. Samo krščanski nauk, ki ga podučujejo poleg tega vaši duhovni pastirji v tako pičlih urah, teh nedostatkov ne more odpraviti.

Zopet vam moramo torej danes zaklicati isto, kar smo rekli že leta 1890.: „Sedanje ljudske šole ne dajo poročstva, da se izgojujejo in podučujejo vaši otroci katoliško: njih poduk in njihova vzgoja nima znaka katoliške vere in katoliškega življenja.“ Sicer se nekateri izmed vas trudijo na razne načine, da bi s katoliškimi šolskimi društvi in s katoliškimi zasebnimi šolami odpravili to zlo, in s tem priznavajo nedostatke javnih šol. Toda te žrtve koristijo razmerno le ožjim krogom, taki zasilni pomočki ne morejo zadostno pomagati. Večinoma ste prisiljeni, da izročate svoje otroke javnim šolam, čeprav ste prepričani, da le-te ne bodo nadaljevale od vas pričete domače krščansko-katoliške vzgoje tako, kakor smete po pravici pričakovati in zahtevati.

V resnici, sedanja šolska uprava dela silo vaši vesti. Naj se ne ugovarja, da se v ljudski šoli in v večini srednjih šol redno podučuje krščanski nauk, ker ne zadostuje, da ima učni načrt malo, le premalo ur za veronauk: cel poduk, cela vzgoja katoliških otrok mora biti postavljena na trdna tla katoliške vere, prešinjati jo mora katoliški duh. Vi, katoliški stariši, ne smete nikdar odnehati od te tirjatve, ako načete zanemarjati najvažnejše dolžnosti do svojih otrok. To tirjatev bomo mi, vaši višji pastirji, vedno ponavljali, ker bomo morali nekdam pred božjim sodnim stolom z vami vred dajati odgovor za dušno zveličanje vaših otrok. — Seveda se nam bo krivično očitalo, da zahtevamo to iz prazne vladoželjnosti, da hrepenimo po tem, kako bi spravili šole pod cerkveno samosilstvo, ali celo, kako bi zatirali učiteljstvo; ne, mi ne hrepenimo po tem namenu, le en nameu imamo pred očmi: dušno zveličanje vaših otrok, in zato zahtevamo za vas katoliške šole in katoliške učitelje.

(Dalje nasl.)

Dobra poraba časa.

Stopite z mano k onemu oglu tam le. Vidite li, česa je največ brati? Na raznobarvanih papirjih posebno jedna beseda zopet in zopet stoji: „Veselica“. Tu bodo plesali, tam bo godba, kje drugje petje, tam zopet razne predstave in tako naprej. — Ako koga v nedeljo praznik obiščeš in sta se dovolj nagovorila o raznih vsakdanjih in izvanrednih stvareh, vstaneš in se hočeš posloviti: kako ti pravi tvoj znanec: Ali: „Z Bogom?“ Morebiti. Navadno slišiš: „Želim obilo zabave“. „Dobro zabavo“. — Če vse to premislimo, moramo pač reči: „Ali ljudje nič ne mislijo, da bo vsega tega konec? „Res, tako tja v en dan se dandanes love in pode in drve od jedne veselice do druge, od jednega plesa do drugega, kakor bi nikdar ne bilo življenja konec, kakor bi se nikdar ne začela večnost. Prav gotovo nimamo nič proti pametnemu, poštenemu, spodobnemu razveseljevanju o pravem času. Da, ob pravem času; ljudje pa dandanes ne gledajo mnogo jeli petek ali svetek, post ali pust, noč ali dan, ampak pognati mora še zadnji krajcar, potem pa umuje dobro, ko ne more več zapraviti. Kaj pa je potem čez teden doma, to ga nič ne briga.

Kar je pa pri vsem tem še najbolj čudno, je pa to, da taki vedni veseli veseljaki tožijo, da imajo premalo časa, da jim čas prehitro mine. O revka, bore revka, sebe toži, sebe: časa imaš še preveč, samo zapravljaš ga. Čas je kakor poslušen hlapec: kar mu ukažeš, to ti stori ali tebi v škodo ali tebi v korist, kakor ravno hočeš. Čas je pa tudi podoben iskremu konju, ki neprenehoma drvi čez drn in strn: ako ga lepo držiš za vajeti, gre naravnost po gladki cesti in te pripelje, kakor si se namenil, ako pa le količkaj spustiš vajeti, uide ti konj — čas in te zavleče v jarke in morebiti celo v prepade.

Čas je toraj v tvoji roki. Čas je denar, za katerega si kupiš večnost. Kakor denar lahko v dobro in v slabo obrneš, tako lahko postaneš na veke srečen ali pa nesrečen, če čas dobro ali slabo porabiš.

Čas moramo tedaj dobro porabiti. Kako pa merimo rabo časa? Živel je v Rimu malo let po Kristusu poganski modrijan Seneka; ta piše o tej stvari tako-le: „Ako paziš, boš spoznal: velik del življenja poteče nam s tem, da slabo delamo, velik del, da nič ne delamo, celo življenje nam poteče s tem, da delamo kaj drugega, kar bi morali.“ Tako govori pogan, ne kristjan! Delati moramo na tem svetu, v času, ker sicer se bo reklo o nas in naj po-

stanemo 100 in več let stari: Ni 100 let živel, ampak je le bil. Porabiti pa moramo sedanjí čas za to, ker je ta le v naši oblasti. Preteklost je za nas prazna in ne moremo ž njo nič pridobiti za večnost: prihodnjost pa ni v tvoji roki. Kako često se sliši: „E. kaj se bom zdaj ubijal, sem še mlad, bom že pozneje delal“, ali pa: „Na mlada leta ne bom molil in se pokoril, ko bodem enkrat takole 50 let star, bom pa že počasi začel misliti na smrt“, se ve, če ti ne bo preje vratu zavila. Odkod si pa dobil pismo, da boš tudi učakal ravno 50 let? Znabiti takrat ne bo veliko več ostalo od tvojih kostij. „Ne veste ne ure ne dneva, kedaj da pride Sin človekov.“

Rabimo sedanjí čas dobro. Seveda, ga rabiš lahko dobro ali slabo, a jaz ti rečem, če ga rabiš slabo, imaš že vstopnico za pekel, ako je ne raztrgaš s tem, da ostale dni, ki ti jih je še Bog odmenil, dobro porabiš.

Kako toraj čas dobro porabimo?

Čas pobro porabimo, ako delamo vse, kar delamo,

- 1.) iz dobrega namena,
- 2.) o pravem času,
- 3.) v pravem redu.

Prvič: Iz dobrega namena, to se pravi, naša volja in vse naše hotenje mora biti obrnjeno na kak namen, ki je dober. Delovanje samo na sebi ni niti dobro niti slabo. Če pa je namen dober, je tudi delovanje dobro, če je namen slab, je tudi delovanje slabo. — Dobro dejanje postane slabo, ako je namen slab. — Slabo dejanje nikdar ne postane dobro, ako je namen še tako dober. Te tri resnice moramo pred očmi imeti, da bo naše delovanje vedno dobro. Sedaj še nekaj primer k vsaki resnici.

N. pr. jesti in piti dobro ni slabo samo na sebi (mislimo namreč tu vedno le glede na nebesa). Ako pa jemo zato, da se pokrepčamo in da potem pokrepčani spolnujemo dolžnosti svojega stanu, je to dejanje (jesti) nekaj dobrega. Če bi pa kdo jedel, da bi komaj dihal, bi si s tem zdravje kvaril, in dejanje je slabo. — Kdo bo tajil, da je miloščino deliti, dobro dejanje? Ako pa daš revežem zato kak milodar, da te ljudje vidijo in hvalijo, nimaš nič zaslužnja pri Bogu, ampak le greh. — Sv. Krišpin in Krišpinijan sta usnje kradla in potem revežem obutev delala, tako pripovedujejo čevljarji o svojih patronih. Pa ta je bosa. Nikdar ne smeš kaj ukrasti, da bi potem revežem pomagal.

Le nekoliko poglejmo, za kaj pa si danes ljudje iščejo toliko zabave same in zaradi tistega, kar je včasih z zabavo tesno sklenjenega, zaradi greha. Tudi mnogo dobrot ljudje še delijo v naših dneh, a so taki — jih sicer ni

veliko — ki delajo to le za to, da jih tiskajo po časopisih.

Drugič: Kar delamo, delajmo takrat, kadar moramo ravno tisto delati. Kaj bi naredila recimo gospodinja dekli, če ji ukaže, naj gre po krompirja v shrambo, pa gre krave molzt? I saj vendar dela. Da dela, pa ne dela to, kar ji je gospodinja zapovedala. Ravno tako neumno je, če kdo v nedeljo dela, v postu pleše in se masti, v cerkvi spi, pri molitvi računa, koliko bo nesla ta ali ona kupčija. Pregovor pravi: „Vsak čas svoje prinese, mačka pa miš“, vse moramo takrat delati, kadar nam veleva postava ali Božja ali človeška.

Tretjič: Kdor ljubi red, ta si prihrani časa in dela. Red mora biti pri delu, drugače je delo zastoj. Pravilo o redu zlasti velja ljudem, ki so sami svoji in ki zapovedujejo. Kako bi se onemu smejali, ki bi najprej pojedel pečenko, potem meso in prikuho in nazadnje juho. Ali pa če bi kdo kosil, ko drugi večerjajo in zajutrkoval, ko drugi kosijo, pa bi si potem še vsak dan drugače zmislil, bi mu dejali: Mu nekaj manjka. Red okrepi duha in telo, nered pa oboje slabi. Če delamo vse redno, dobro porabimo čas, ki nam je odmerjen za to ali ono delo.

Čas je v naših rokah in ga moramo rabiti s tem, da delamo. Delati pa moramo le s sedanjim časom. Delamo lahko dobro ali slabo, čas dobro ali slabo porabimo sebi v srečo ali nesrečo. Da ga prav in dobro porabimo, poslužujmo se treh navedenih pripomočkov. Potem nam bo račun lahek, ko nas bo Gospod poklical iz vinograda k delitvi plače, katero bodemo dobili v razmerju s časom: kakor smo namreč čas porabili, tako nam bo dano plačilo, dobro ali slabo.

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

V.

Dve podučljivi povesti.

1.) Najbolje zrkalo (ogledalo).

Po hišah se najdejo razna zrkala, pri bogatih velika z pozlačenimi okviri, pri revnih mali z rudečimi platnicami. Od teh zrkal je bilo močno razločno ogledalo, ki je bilo obešeno na steni pobožnega Hipolita, ki je tako čisto kazalo, da je bilo veselje se v njem ogledovati. Prav pametno torej stori, kedor kupi tako zrkalo, ga obesi na steno v svoji sobi in se večkrat v njem ogleduje, da hitro zapazi vsako marogo nad seboj in se očisti. To zrkalo se imenuje po starem (latinsko) *Ecce homo*, po novem (slovensko) pa podoba trpečega Jezusa s škrlatnim plaščem in trnovo krono. To zrkalo najbolj čisto kaže, in če se večkrat vanj pogleda, bolje kaže svojo skrivnostno lepoto. To priča naslednja prigodba.

Hipolit, pobožen duhovnik v slavnem mestu Florenci na Laškem si je dal narediti prav lepo podobno trpečega Jezusa t. j. Ecce homo, da si jo obesi na steno svoje sobice zraven okna. Pogostoma se vstopi pred njo in v jednomer gleda vanjo. Ravno v nasprotni hiši je stanovala gospodična, kateri ni bilo mar, kakor posvetni blišč. Ko ona vidi iz svojega okna tega duhovnika večkrat gledati v to nji neznanu tablo na steni, meni, da se on ogleduje v kakem lepem zrkalu, in jo mika videti, kakšno je to ogledalo.

Ko torej nekega dne sreča imenovanega duhovnika, ga prijazno pozdravi in poprosi, da bi ji pokazal to zrkalo, v katerem se tako vseskozi ogleduje. —

Duhovnik jo povabi na svoj dom, in ji poda v roko tablo, katero je toliko želela videti. Ali, kako ostrmi, ko zagleda na mestu zrkala podobo „Ecce homo“ na tabli! Moder duhovnik spozna, da je to priložen čas, posvetno gospodično buditi iz dušnega spanja. Torej ji začne prav ginljivo govoriti na srce. Glejte, gospodična, to je tisto zrkalo, v katerem me vidite se ogledovati vsaki dan. Poglejte se še vi dobro vanj. Kaj ne, koliko je usmiljeni Jezus trpel za zveličanje naše neumrjoče duše; pogledajte, kako neusmiljeno je raztepen, kako ga trnjeva krona v glavo bode! Ali si pač tudi vi prizadevate toliko za zveličanje svoje duše, kakor si je Jezus zanje prizadjal? Ali ne kaže čisto to ogledalo? Ali ste videli v kakem drugem zrkalu tako natanko svoje madeže? Ali si ne bote tudi vi kupili tacega zrkala, da se večkrat vsak dan vanj pogledate.

Gospodičini so se oči odprle; videla je grde lise svoje duše v tem prečudnem ogledalu, in hitela je omiti svojo dušo v zakramentu sv. pokore s solzami prave resnične pokore.

Ljubi krščanski bralec! postni čas se približuje, ali bi ne bilo tudi zate dobro, da se vstopiš pred podobo trpečega Jezusa, da se nekoliko pogledaš v tem zrkalu in vidiš, koliko madežev in pregreh tvojo dušo črni! Poskusi, to ti ne bo v škodo, temuč v veliki dušni dobiček. Dragi, pojdi in stori tudi ti tako! —

2.) Ali je jedna vera, kakor druga?

Lep spomladanski dan je privabil mladenča občutkov polnega ven na trate, kjer vse reči oznanujejo slavo Božjo. Imel je v rokah knjigo znanega novoverca ali prav brezverca Čohe-ta. Sprehajal se je čez žitna polja proti bližnjemu logu in se vsedel na klop. Glede v prijazno okolico je govoril sam pri sebi: Da, da, pravi mož si ti (Čohe)! tvoj nauk je resničen: Bog je Bog vsih ljudij, Bog je narviši ljubezen, ktera nikogar ne pahne od sebe, ktera ni okovana v tesne vezi vere, ktera obsega vesoljni svet. Zato proč z vašim resnim obrazom, ne žalostne podobe, katerim je nauk v katekizmu postavljen čez vse. Jedna vera, kakor druga!

Take in jednake misli so prehalale srce in duha občutljivega mladenča. Ravno se je vsedel k zloženemu počitku na klop nasprot križu, ki ga je napravil pobožni lastnik za vtrojene popotnike. Prijazno se je bliščal križ s pozlačeno podobo križanega zveličarja skozi senco bližnjega drevesa. Globoko zamišljen ga je ogledoval mladenič. Kakor glas od nasprotne strani se mu v duši razlega beseda: Jedna vera, kakor druga! Še globoko je premišljeval to be-

sedo. Zdaj pot pripelje luterana memo križa. Ko pride blizo, obstoji, s klobukom na glavi pregleduje kratek čas križ. zmaje (potem z glavo in pravi na pol glasno: „Škoda za denar, za živež praznovrstva in malikovanja.“ Šel je dalje. — Globokeje so šle mladeniču misli. — Ne dolgo, zapazi znanega liberalca — brezverca; ta gre okrog križa, pregleduje delo kamnoseka, vdari s palico na križ, poskusi, kakov je les, in drga z železno okovo palice po pozlačeni podobi Križanega in gode: Ultramontanska vera je za praznovrne, zabite katoličane. Pomrdne z ustnicami in gre. Mladenič je od žalosti zdihnil, nagnil glavo in resnejši mu je postal obraz. Zdaj pripriha jud memo, tlači ga breme blaga, katero je nosil na hrbtu. Ko zagleda križ, se mu obraz srdito raztegne; videti je bilo, da je hotel po kamnu seči, pa ko je čutil nekoga blizo, je naglo naprej hitel.

Kakor meč je šlo to skozi mladenčevo srce; globokeja je bila njegova britkost. Tu se približa katoličan; od daleč razkrije glavo, milo pogleda na križ, poklekne, moli nekoliko časa; vstane s solzami v očeh poljubi častito podobo, pogleda še enkrat s pobožnimi očmi, se nagne in gre.

Mladeniču je bilo, kakor bi nekdo rekel: kaj meniš, ali je jedna vera kakor druga? Kakor bi ga nekdo vlekel, je šel h križu. Tu je bral v kamen vsekane besede: „Ni zveličanja v nobenem drugem, kakor v Kristusu križanem.“ Poln svetih občutkov je rekel: Ne ne! ni ena vera kakor druga. Na poskusnem kamnu vere, na križu, sem spoznal zveličanje; le jeden Bog je, le jedna vera. Gospod verujem! — To je zmaga, ki svet premaga, naša sveta vera!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Dne 8 t. m. umrl je v Leonišču pri Ljubljani č. g. Luka Preželj, duhovnik. Pokojnik bil je rojen dne 12. oktobra 1871. na Bohinjski Bistrici, po dokončanih študijah stopil je v ljubljansko semenišče in bil posvečen v mašnika dne 23. julija lanskega leta. Koj drugi dan, dne 24 je opravil prvo sveto daritev na tihem, ker je bil preslab, da bi bil pel slovesno sveto mašo. Potem pa se je za nekaj tednov podal domov, da bi si okrepil zdravje. Pa bolezen se mu je že preveč shujšala in ostrti bohinski zrak mu ni ugajal, zato se je zopet preselil v Ljubljano v Leonišče. Po dolgotrajni bolezni poklical ga je Gospod k sebi. V noči od 7. do 8. vtila se mu je kri in zatisnil je oči na veke. O njegovi smrti ni bil nikdo pri njem, temveč zjutraj dobili so ga mrtvega. — Ni bilo sicer dolgo njegovo življenje a vendar si ne morem kaj, da ne bi ob kratkem narisal njegovih vrlin, v katerih je dosegel mnogo let. Kakšen je bil Luka kot dijak? Spočetka se je težko, silno težko učil, a nazadnje so ga vsi občudovali zaradi njegovega bistrega uma in globokih mislij. Kake je prišlo to? Talente je primolil in si jih priboril od Boga z železno pridnostjo, kateri je tudi zdravje žrtvoval. Kajti vsi, ki so ga poznali, radi pritrdijo, da bi mu ne stali danes ob hladnem grobu, če bi ne bil toliko prečepel za knjigami. Bil je pa tudi vesten in natančen že kot dijak; vse njegove stvari so bile v najlepšem redu. — Kot bogoslovec bil je rajni ljubljeneč svojih višjih in najboljši prijatelj svojih součencev, katerim je bil uzor bogoslovca. Pobožen bil je na poseben način in častil je s pravo unemo pre-

sveto Rešnje Telo, ter se priporočal Mariji in sv. Jožefu. Dasi se je natanko držal reda, vendar se ni kazal odurnega, ampak bil je prav prijazen in uljuden z vsemi, vsakemu je privoščil dobro besedo. — Slediti bi moralo popisovanje njegovo kot duhovnika. Rajše ga popišem kot bolnika, kajti odkar je bil posvečen in že preje, je bil prav hudo bolan, in duhovski stan mu je bolezen prej obteževal, ko olajševal; to sprevidimo, ako vemo, s kako natančnostjo je opravljal svoj brevir, dokler je le mogel, in s kako pobožnostjo in pazljivostjo je maševal. Vse to ga je stalo mnogo truda. Zbolel je že v sedmi šoli, se zopet pozdravil, a v drugem letu bogoslovja se je dvakrat po vrsti prav pošteno prehladil in od tedaj ni bil več zdrav. Svojo bolezen pa je prenašal udan v voljo božjo, da celo veselo. Še zadnji večer pred smrtjo je bil izvanredno dobre volje. Ni mi treba povdarjati, da je bil pripravljen za smrt, katere si ni niti želel niti se je ni bal. „Rad umrjem“, djal je včasih, „da mi ne bo treba dajati odgovora o drugih“, tako je pojasnoval svoj stan. Vedno pa mu je bila volja božja najvišja zapoved, v življenju in tudi v boleznih. — Bog nam daj obilo takih duhovnikov, namreč tako zdravih po nazorih in duši, kot je bil rajni Luka. Bil je mladenič, a mož, značajan, dosleden vsikdar in povsodi. Upamo, da mu je Bog podelil že večno plačilo in bomo mi prej potrebovali njegove priprošnje kot on naše; a vendar ga priporočamo vsem znancem in prijateljem v pobožen spomin — Počivaj v miru, duša zlata! — Te skromne vrstice naj ti bodo mesto venca na grob!

Deputacija kranjske duhovščine pri novem škofu dr. Mahničiu. Iz Gorice, dne 6. februvarja. Kmalo po 11. uri dospela je deputacija k Prezvzišenemu in prinesla v dar dragocen prstan, krasno mitro, lepo vezan kanon in pontificale v 6. zvezkih. Vodju deputacije kanoniku dr. Elbertu prisostovala sta vipavski dekan Erjavec in župnik iz Šturij, Arko. G. kanonik izraža najprvo veselje vseh častilcev dr. Mahničevih, da je njegovo delovanje že tu na zemlji našlo malo plačilo v tem, da je goreči zagovornik krščanskih načel došel do škofovske časti. Posebno pa je duhovščino ljubljanske škofije prešinil radostni čut, ko je slišala, da je njeni ljubljenec, iskreni in neustrašeni britelj za katoliške resnice dostojno odlikovan. Prezvzišeni! Da Vam tudi po zunanje pokažemo svojo udanost in spoštovanje, poklonimo Vam ta prstan, on naj bode znak naše nadaljne hvaležnosti, pa tudi vedno trajajoče ljubezni do Vaše prevzvišene osebe; sprejmite tu škofovsko mitro, znamenje Vaše višjepastirske službe in časti, naj Vam pripomore, da se enkrat v nebesih še krasnejše lesketa krona pravice, za katero ste se do sedaj tako neustrašeno trudili; izročamo Vam „kanon“ iz katerega boste brali vzvišene molitve pri najsvetejši daritvi. Na jutrajšni dan, na dan Vašega posvečevanja, hočemo se tudi duhovniki iz sosednje Kranjske spominjati Vas pri sv. maši in prosimo tudi Vas, Prezvzišeni, vklepajte v svojih molitvah, posebno še kadar boste darovali neomadeževano Jagnje, nas duhovne sobrate, da nas Vsegamogočni podpira v naših službenih opravilih; pontificale — pravilni obrednik za razna škofovska poslovanja — Vam tu izročujemo. Med sobrati Hrvati ga boste rabili; a kakor smo prepričani, da boste s svojim gorečim delovanjem kmalo pridobili srca vernikov svoje škofije, tako bodite tudi Vi preverjeni, da če tudi smo telesno ločeni, si bo-

demo vedno prizadevali po Vaših vzvišenih nazorih delovati, po nazorih, o katerih smo prepričani, da nas življenje po njih enkrat pripelje zopet skupaj v nebeško domačijo, kjer ne bo več nobene ločitve. Na to mu še izraža poklone in spoštljive pozdrave od ljubljanskega stolnega kapiteljna, frančiškanskega konventa, od konservativnih deželnih in državnih poslancev, posebno še od vodstva Leonine, kateri je ravno novi škof največ pripomogel do nene ustanovitve. Do solz ginjen se zahvaljuje Prezvzišeni na toliki udanosti in ljubezni duhovščine sosednje škofije; kot devetletni vrednik „Rimskega katolika“ je spoznal, kako se je njegovih idej najbolj poprijela duhovščina ljubljanske škofije, denarni prispevki za „mlade pisatelje“ iz Kranjske so mu bili sočutni dokaz njegovih potrebnih in blagih namenov. Kritikovalo se je njegovo slovstveno delovanje na različne načine, podtikovali tudi sebični nameni, a kamorkoli je prišel na Kranjskem, povsod je dobil pri stanovskih sobratih odprta srca, duhovščina Vaša bila je z menoj enih mislij, izjeme so bile tako male, da se ne morejo upoštevati. Ko zapušča Slovenijo, ga posebno tolaži Leonina, saj ima ona namen na znanstvenem polju delovati po istih načelih, katere je on zagovarjal. Vedno bode v duhu spremljal njeno delovanje in kolikor bode v njegovih močeh tudi delal za njeno procvitanje. Povejte č. gg. sobratom na Kranjskem, da se jih bodem vedno hvaležno spominjal, ne samo radi dragocenih darov, katere ste mi ravnokar izročili, temuč še veliko bolj radi sočutja, ljubezni in priznanja, katera sta mi olajšala marsiktero bitko uro v mojem delovanju. Kadarkoli bom pa rabil darovane spominke v svojem pastirovanju, spominjal se Vas bodem v molitvi, da bi vsi na zemlji tako spolnovali svoje dolžnosti, da se res enkrat skupaj dobimo tam, kjer bomo na večno zjedinjeni. Pozabljajoč skoraj svoje škofovske dostojanstvenosti se je Prezvzišeni še prijateljsko razgovarjal z udi deputacije, vabeč jih ostati vsaj še par ur pri njegovi mizi. A ker so že med tem drugi trkali na vrata, ker sta dva deputata radi nedelje morala zaradi stanovskih opravil na svoje mesto, se je povabilo zahvalno odklonilo, ter se težko, težko ločilo od ljubljenege dostojanstvenika, katerega ne bomo kmalo zopet videli. Sobratom Hrvatom iskreno čestitamo na pridobitvi takega veleuma, ker smo prepričani, da bode edino iskreno in vstrajno ter plodonosno deloval za tako prava katoliška načela na novem častnem mestu, kakor se je do sedaj junaško boril — v času zmedenih pojmov, — za Kristusove uzore.

Razgled po svetu.

Dunaj. Državnozbornske volitve so pred durmi. Vsakdo ve, kolikega pomena so te za celo državo. Posebno važne so bližajoče se volitve še zlasti tega, ker se jih bodo udeležili tudi oni ljudski slojevi, ki še niso imeli do sedaj volilne pravice. Kakoršni bodo poslanci, take bodo tudi postave. Treba je tedaj, da se izvolijo možje, ki bodo trdno stali na krščanski podlagi in se ne bodo uma knili, kedar bo treba glasovati za kak predlog, tičoč se verskih zadev. Da bi pa katoliški možje previdno ravnali pri volitvah, zato so izdali vsi avstrijski nadškofje in škofje skupni pastirski list, v katerem dajejo vernikom navodila, kake zastopnike naj si izberó v državni zbor. —

Vera in cerkev morata dobiti v državi svoje pravo zlasti na šolskem polju. Narodno in socialno vprašanje se morata rešiti mirnim potom. To se bo pa zgodilo, ako se bodo izvolili možje, ki bodo pomagali rešiti vsa vprašanja Bogu dopadljivo, v čast sv. cerkve in občnega blagra. Ravno glede teh vprašanj se je večkrat na pomoč klical episkopat, češ da naj „poklicani voditelji govore.“ Sedaj so odgovorili na tako jasen način, da se koj na prvi hip lahko spozna, v katerega poslanca vsakdo lahko stavi svoje zaupanje. Nikdar ne bo oni pravi poslanec, ki kot katolik ne bo zahteval prostosti katoliške cerkve, ker misli, da je narodnost več nego vera. Strogo obsojajo višji pastirji kakor vsak napačni konservativizem tako tudi vsako radikalno novotarjenje. — Vsi volilci naj poslušajo glas svojih škofov in naj volijo pametno in previdno, kajti besede škofov nimajo pomena samo za te državnozbornske volitve marveč tudi za prihodnji čas.

Rim. Že zopet je nemila smrt pokosila višjega cerkvenega dostojanstvenika. Umrli je 22. januarja kardinal Bianchi. Rojen je bil v Rimu 19. novembra 1817. Bil je najprej papežev obrednik, potem hišni prelat. L. 1874 je postal nadškof in tajnik sv. Kongregacije za škofove in redovnike. Pozneje je bil imenovan nuncijem v Madridu. Odlikoval se je po svojej ljubeznjivosti in milobi. L. 1882 ga je imenoval Leo XIII kardinalom. Vsi bodo priljubljenega kardinala težko pogrešali. — Novi nuncij v Lizaboni msgr. Aiuti je dobil povelje od papeževega tajnika, da naj se pričeta pogajanja med sv. stolico in Portugalom nadaljujejo, in da se ustanovi katoliška vlada (hierarhija) v portugalskih naselbinah.

Kongregacija obredov je sklenila 15. debembra, da ne smejo biti na onem oltarju, kjer je opravljeno veliki četrtek in veliki petek presv. Rešnje Telo, podobne svetnikov ali Matere božje. Ako že obstoji kje taka navada, potem smejo škofje še to trpeti, a na novo se naj nikjer ne vpelje.

Angleško. (Katoliška cerkev.) Tajnik kardinala Vaughan (Voon) je izdal za leto 1897 poročilo o stanju katoličanov na Angleškem. Iz tega povzamemo: Na Angleškem in Škotskem je 26 katoliških nadškofov in škofov, 3090 duhovnikov, 1812 cerkvá in kapel. Pred letom je bilo število manjše, 24, 3014, 1789. Od 3090 duhovnikov je 947 redovnikov. Povrnili se jih je v katoliško cerkev v zadnjih 15 mesecih 15.000, izmed teh v westminsterskeji nadškofiji 2000. Odkar je prestopil h katoličanstvu kardinal Newman, je prestopilo v katoliško cerkev 500 protestantskih duhovnikov. —

Na severnem Angleškem se bo v kratkem ustanovila še druga nadškofija, in s tem se bo odvzelo nekoliko bremena westminsterskemu nadškofu Vaughan-u, kateremu so podrejeni vsi angleški škofje.

Protestantski časopis „Church Times“ poroča, da je bil pretečeni mesec protestantski škof londonski Dr. Temple, posvečen v kenterburiškega nadškofa. Na Angleškem je v navadi, da ima vsakdo pravico po obredu protestirati proti izvolitvi novega nadškofa ali škofa. Pri tej priliki se je vzdignil protestantski duhovnik Brownsohn, ter izjavil, da se je novi nadškof dr. Temple sam izrazil, da veruje v nauk, ki ne razločuje med ljudmi in živalimi. Vsi navzoči cerkveni dostojanstveniki (izvzemši jorškega nadškofa) so izrekli, da ne morejo vsprejeti na tem mestu pritožbe; vsled tega se je umaknil omenjeni duhovnik.

Ta dogodek bode gotovo marsikateremu anglikancu oči odprl. Pač žalostno znamenje za anglikansko cerkev, ker ima tako slabo podučena nadškofa — prvaka.

Amerika. Časopis „Chicago News“ častno piše o neumornem delovanju našega rojaka č. g. F. S. Šušteršič a župnika v Jolietu. Med drugim pravi: „Č. g. F. S. Šušteršič je s sijajnim vspehom deloval med tukajšnjimi Slovenci. Ni še pet let, odkar je došel med svoje rojake, ki so bili do njegovega prihoda brez božje hiše in brez organizacije. V tej kratki dobi se mu je posrečilo, da je z neugnano delavnostjo in nedosežno spretnostjo zgradil veličastno svetišče in prikladno šolsko poslopje, kjer se uči mladina slovensčine in angleščine. Blagi gospod skrbi, da ohrani njegovo ljudstvo dedne običaje stare domovine, ob enem pa hvalevredno deluje, da ta krepki narod koraka v jednej vrsti z naprednimi Američani. V tem jim je sam gospod najlepši vzgled. Komaj se je vstanovil v našem mestu — ptujec na ptujem — lotil se je nemudoma angleščine, katero govori in piše sedaj nevrjetno gladko in pravilno. V njegovi šoli je nad 120 slovenskih otrok. Pred kratkim je spisal ameriškanskim šolam dvoje slovenskih knjig — primerni abecednik in katekizem. —

Duhovni pastir in njegovo ljudstvo zaslužita, da ju podpira občinstvo ne glede na vero in narodnost, kajti njuno delo v našem središču je v resnici plemenito.“ Amer. Slovenec.

Azija. Strašna kuga razsaja po prednej Indiji. Zlasti v mestu Bombay se vedno bolj razširja. Že v začetku leta je bežalo iz mesta okoli 300.000 ljudi. Na tisoče ljudi je že pomrlo. Velik smrad vlada po mestu, ker ne morejo pokopavat mrličev; nastala je tudi velika lakota. V kratkem odide iz Dunaja več zdravnikov v Indijo, da se pouče in raziskujejo vzrok kuge. Kuge reši nas, o Gospod!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec svečan (februarij) 1897
(Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Častitljivi služabnik božji, Klavdij Kolombijerski, prištet med zveličane.

Sveti Oče hočejo tako! Naj zopet enkrat opozorimo na to, da hočejo sv. Oče, da molimo v namene, katere prinaša mej svet 34 časnikov v 17 jezikih. Sv. Oče hočejo, da se ne le dva ali trije, temveč nad 20 milijonov članov molitvenega apostoljstva, in vsi, ki dobe te časopise v roke, združijo v isti namen k skupni molitvi; da obračajo v ta namen vsakdanja dobra dela, vsakdanji del rožnega venca in sv. obhajilo. Te vsakomesečne namene sv. Oče ne le odobre in blagoslove, temveč jih sami izvolijo in določijo. Vsem, ki v ta namen molijo, podeljujejo sv. Oče svoj blagoslov in 100 dni odpustka za vsako dobro delo, ki je udje molitvenega apostoljstva v ta namen opravijo.

Sveti Oče tako hočejo tako! To pa velja za glavni namen meseca svečana I 1897 še prav posebno, ker se strinja s posebno pobožnim nagljenjem njihovega srca. Sv. oče Leon XIII so se že davno izrazili, da je njih srčna želja, da bi blaženo Marjeto Alakok, izvoljeno nevesto Srca Jezusovega,

odlikovali z najvišjo častjo, s tem, da bi jo prišteli med svetnice. Isto so rekli sv. Oče, kakor smo o svojem času poročali, pred dvema letoma na praznik Marijinega Oznanjenja, o Klavdiju Kolombijerskem, dušnem pastirju blažene Marjete, apostolu pobožnosti Srca Jezusovega, da bi ga namreč prišteli med zveličane. Ta dan so namreč objavili sv. Oče odlok, kateri je naznanjal, „da smejo z gotovostjo prišteti med zveličane častitljivega Bernarda Realino iz družbe Jezusove“. Sv. Oče so blagrovali pri tej priliki družbo Jezusovo v osebi njenega generala in drugih zastopnikov, ki so bili pri njih, vsled časti, ki je doletela jednega njenih sinov, „kateri se po svoji apostoljski gorečnosti in drugih čednostih tako zelo odlikuje“, — in so rekli potem doslovno:

„Le še Klavdij Kolombijerski preostaja, ki nam je posebno drag; pravda (namreč o njegovi blaženosti) je že zelo napredovala, — skoro je že gotova; nujno priporočamo pospeševanje njeno gorečnosti in skrbljivosti kardinala — prefekta obredne kongregacije.“ —

Ko so predložili pred nekaj meseci sv. Očetu zopet izkaz glavnih namenov za leto 1897, so zapazili tudi [gorenji glavni namen o časti vr. Klavdiju Kolomberškem in zaklicali: „O, ta je moj prijatelj! Že od svoje mladosti ga ljubim radi tega, kar sem bral o njem v knjigi jezuvita o. Robertija in radi njegovih ozirav do bl. Marjete in do Srca Jezusovega. Gotovo, prav srčno želim, da bi ga prištel med blažene.“

b) Posebni nameni:

13.) **Sv. Katarina Riška.** Milost, da se otroci vzgoje za Boga. Pospeševalci molitvenega apostolstva. Red sv. Hedvige na Avstrijskem

14.) **Sv. Valentin.** Duhovniki in obhajanci. Zdravilno mesto v verski nevarnosti. Obranitev katoliškega veleposestva.

15.) **Sv. Georgija.** Krščanska omika v Afriki. Rumunsko. Težavne jersbske zadeve.

16.) **Praznik molitve N. G. Jezusa Kristusa.** Pomnožitev duhovne vojske molitvenih apostoljev. Milost pobožne molitve, zlasti za duhovnike Težko skušani.

17.) **Sv. Teodul.** Več razumnosti pri vzgoji delavske mladine Ubožane družine Grešniki iz navade.

18.) **Sv. Flavij.** Ponižanje sovražnikov sv. cerkve. Odpadli duhovniki. Nepokorni redovniki

19.) **Sv. Konrad.** Mašniški kandidati. Saksonski samostani. Blagoslov za velevažna znanstvena podjetja.

I. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešesovanje in vse nečistosti, sovrašstva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Za odvrnjenje neke hiše, ki se snuje v Ljubljani!

Listek za raznoterosti.

Posvečevanje novega krškega škofa dr. Antona Mahnič-a v Gorici. V nedeljo 7. februarja ob 1/2 10. uri so se peljali med slovesnim zvonjenjem vsi škofje Goriške provincije, tudi nadškof dr. Glavina v stolnico; ekselencija knezonadškof dr. Alojz Zorn z novim škofom v lepem paradnem vozu. Pri cerkvenih vratih jih je sprejel stolni kapitelj in vnani dostojanstveniki; ko so vstopili v cerkev, so gg. bogoslovci,

ki so za ta dan petje prevzeli, zapeli Foersterjev „Ecce Sacerdos Magnus“. Škofje so se podali v slovesnem sprevodu pred oltar presv. R. T., ter tam nekoliko molili. Na to se je začel sv. obred. Škof posvečevalec je bil Goriški knezonadškof, škofa prisostovalca — knezoškof Missia in škof Flapp. Nadškof dr. Glavina in škof Šterk sta prisostovala v koru. Škofa posvečenca je predstavil škofu posvečevalcu ljubljanski vladika. Potem je č. g. dvorni kapelan Zamparo prečital papeževo imenovalno pismo; ko je bilo to prečitano, je novi škof prisegel in posvečevanje se je začelo. Pri sv. obredu so bili navzoči: C. kr. dvorni svetnik Bosizio kot zastopnik vlade, dež. glavar eksel. grof Coronini, podžupan goriški, poveljniki vojaštva itd. Tudi mati škofa Mahnič-a in drugi njegovi sorodniki so bili prisotni. Rabil je novi škof pri sv. obredu mitro, pontifikale in kanoni kate-re reči mu je darovala duhovščina ljubljanske škoflje, prstan pa, katerega mu je darovala duhovščina goriška. Ravno ob 12. uri je bil lep pomenljivi obred končan. Ob 2. je bil pri knezoškofu obed, na katerega so bili povabljeni načelniki vseh oblastnij. Prvi je napil novi škof sv. očetu in presv. cesarju; novemu škofu je napil c. kr. dvorni svetnik Bosizio v imenu vlade, deželni glavar novemu škofu kot dičnemu sinu dežele goriške in prošt krški dr. Volarčič v imenu krške škofije. Prečitali so se tudi mnogoštevilni telegrami. Ob 1/2 6. zvečer se je bil vršil škofu dr. Mahnič-u, kot bivšemu vodji na čast, v malem semenišču koncert s slavnostnim govorom, katerega je imel preč. g. Castellitz. Kot rek si je izvolil besedo preroka Izaija: „Pretiosior — vir — auro“, ter govoril o krščanskem možu. Govor je bil navdušeno sprejet in ga morebiti pri priložnosti objavimo v celoti. Navzoči so bili vsi škofje, mati novega škofa in drugi sorodniki. Izročeno je bilo slavlencu krasno pektorale — verižica in naprsni križ — darilo nekdanjih gojencev. Časniki „Primorski List“, L'Eco del Litterale in L'Eco del Popolo so izšli v veliki prazniški obliki s podobo novega škofa in popisujejo njegovo vzorno življenje in delovanje.

Dobrotni darovi.

Za *monsijn. Jeranovo dijaško mizo*: Č. g. Alojzij Kummer 1 gld. — Neimenovan 2 gld. — Č. g. Janez Tavčar, župnik v Lešah 5 gld. — Neimenovan iz Vipave 2 gld. — Č. g. Anton Jamnik, župnik v Sorici 3 gld. 50 kr. — M. J. 5 gld. — Č. g. župnik M. Narobe 5 gld. — Neimenovan iz Žužemberka 10 gld.

Za *sv. Detinstro*: Č. g. M. Kastelec, kapelan v Kostanjevici 13 gld. — Iz Mengša, 50 gld. — Č. g. Janez Strukelj, kapelan na Krki, 22 gld. — Č. g. Janez Karlin, župnik Smleški, 13 gld. — Iz Horjula, 20 gld. — Iz Repenj 11 gld. 19 kr. — Č. g. Jan. Tavčar, župnik iz Leš 6 gld. — Č. g. župnik M. Narobe 1 gld. 24 kr. —

Za *uboge Armence*: Č. g. Alojzij Kummer 3 gld. — Za *misijone*: Č. g. Alojzij Kummer 2 gld. — Neimenovan iz Žužemberka 30 gld.

Za *sv. Očeta*: Č. g. Matija Zarnik, župnik v Srednji vasi, 5 gld. Za *kruhe sv. Antona*: M. Trdina 1 gld. — Neimenovan iz Sorice 1 gld.

Za *Salezijance*: Č. g. Ant. Jamnik, župnik v Sorici 3 gld. Za *srednjo Afriko*: Frančiška Lovšin 1 gld.

Za *raziširanje sv. vere*: M. J. 25 gld.

Za *Marijanišče*: Č. g. Alojzij Kummer 1 gld.

Za *cerkev sv. Jožefa v Ljubljani*: Č. g. župnik M. Narobe 5 gold. —

Za *afrikanški misijon*: Č. g. M. Narobe 3 gld. 90 kr.

Za *trapiatovski samostan v Marijankhillu*: F. S. iz Ž. 75 kr.

Za *cerkev sv. Jožefa v Prjedoru*: F. S. iz Ž. 50 kr.

Za *pogorelce v Hrenovicah*: Nekdanji kaplan 20 gld.

Za *Salezijance v Turinu*: F. S. v Ž. 75 kr.